

MAZOWIECKI URZĄD WOJEWÓDZKI
WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ

**RAPORT O DZIAŁALNOŚCI OŚRODKÓW
ADOPCYJNO – OPIEKUŃCZYCH
FUNKCJONUJĄCYCH
w WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM
w 2010 ROKU**

WARSZAWA 2011

Spis treści

Wstęp

1. Podstawowe informacje o ośrodkach adopcyjno – opiekuńczych działających w województwie mazowieckim.	4
1.1. Ośrodki adopcyjno – opiekuńcze działające w 2010 roku.	4
1.2. Rejestr ośrodków adopcyjno – opiekuńczych.	7
1.3. Kontrole przeprowadzone w ośrodkach adopcyjno – opiekuńczych w 2010 r.	8
2. Kwalifikowanie dzieci do przysposobienia lub umieszczenia w rodzinie zastępczej.	9
2.1. Dzieci zgłoszone do ośrodków adopcyjno – opiekuńczych w 2010 roku.	9
2.2. Działania podejmowane w związku z kwalifikowaniem dzieci do przysposobienia lub umieszczenia w rodzinie zastępczej.	10
3. Kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka, kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz kandydatów do prowadzenia placówki rodzinnej.	12
3.1. Kandydaci zgłaszający gotowość przysposobienia dziecka.	12
3.2. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.	13
3.3. Działania podejmowane w związku z kwalifikowaniem rodzin zgłaszających chęć przysposobienia dziecka lub pełnienia funkcji rodziny zastępczej.	15
3.4. Kandydaci do prowadzenia placówki rodzinnej.	16
3.5. Szkolenia prowadzone w ośrodkach adopcyjno – opiekuńczych w 2010 roku.	18
4. Dzieci umieszczone w 2010 roku w rodzinach adopcyjnych na terenie kraju oraz w niespokrewnionych z dzieckiem rodzinach zastępczych.	23
4.1. Dzieci umieszczone w rodzinach adopcyjnych na terenie kraju.	23
4.2. Dzieci umieszczone w 2010 roku w rodzinach zastępczych.	25
5. Przysposobienia związane ze zmianą dotychczasowego miejsca zamieszkania dziecka na miejsce zamieszkania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.	29
6. Współpraca z rodzinnymi placówkami opiekuńczo – wychowawczymi.	33
7. Współpraca z rodziną naturalną, zastępczą oraz przysposabiającą w zakresie opieki nad dzieckiem i jego wychowaniem.	35
8. Stan i struktura zatrudnienia w ośrodkach adopcyjno – opiekuńczych.	38
9. Podsumowanie.	41

Wstęp

Raport o działalności ośrodków adopcyjno - opiekuńczych funkcjonujących w województwie mazowieckim opracowywany jest corocznie, zgodnie § 4 z rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie szczegółowych zasad nadzoru nad przestrzeganiem standardu opieki i wychowania w placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz nadzoru nad działalnością ośrodków adopcyjno – opiekuńczych (Dz. U. Nr 214, poz. 1812 z późn. zm.).

Niniejszy „Raport o działalności ośrodków adopcyjno - opiekuńczych funkcjonujących w województwie mazowieckim w 2010 r.” został opracowany w oparciu o informacje zebrane w ramach nadzoru sprawowanego nad ośrodkami adopcyjno – opiekuńczymi oraz na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej i Oddziałów Polityki Społecznej w Delegaturach – Placówkach Zamiejscowych.

1. Podstawowe informacje o ośrodkach adopcyjno – opiekuńczych działających w województwie mazowieckim.

Działalność ośrodków adopcyjno – opiekuńczych regulują następujące przepisy prawa:

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 30 września 2005 r. w sprawie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych (Dz. U. Nr 205, poz. 1701, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej dnia 6 października 2004 r. w sprawie podmiotów uprawnionych do zakładania i prowadzenia niepublicznych ośrodków adopcyjno-opiekuńczych oraz stażu pracy i kwalifikacji wymaganych od osób zatrudnionych w publicznych i niepublicznych ośrodkach adopcyjno-opiekuńczych, a także warunków lokalowych jakimi powinny dysponować te ośrodki (Dz. U. Nr 226, poz. 2293),
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 5 października 2004 r. w sprawie centralnego banku danych o dzieciach oczekujących na przysposobienie oraz ośrodków adopcyjno – opiekuńczych upoważnionych do współpracy z licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi (Dz. U. Nr 223, poz. 2266).

1.1. Ośrodki adopcyjno – opiekuńcze działające w 2010 roku.

W 2010 roku w województwie mazowieckim funkcjonowało 13 ośrodków adopcyjno – opiekuńczych:

1. Publiczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie
ul. Nowogrodzka 75, Warszawa
2. Ośrodek Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa „Nasz Dom” w Warszawie
Al. Zjednoczenia 34, Warszawa
3. Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Warszawie
ul. Szpitalna 5/6, Warszawa
4. Krajowy Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci
ul. Krakowskie Przedmieście 6, Warszawa

5. Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy Diecezji Warszawsko - Praskiej
ul. Grochowska 194/196, Warszawa
6. Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy "DRUGI DOM" Powiślańskiego Towarzystwa Społecznego
ul. Dobra 15 lok.16, Warszawa
7. Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu
ul. Kolberga 19, Radom
8. Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy Caritas Diecezji Radomskiej
ul. Kościelna 5, Radom
9. Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Płocku
ul. I. Mościckiego 6, Płock
10. Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Ostrołęce
ul. Spokojna 16, Ostrołęka
11. Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Siedlcach
ul. Dzieci Zamojszczyzny 39/33, Siedlce
12. Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Ciechanowie
ul. Orylska 9, Ciechanów
13. Niepubliczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy
przy Fundacji Dziecko-Adopcja-Rodzina
ul. Lennona 1A, Otwock

Wśród nich 7 środków prowadzonych jest przez podmioty niepubliczne:

- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – 2 ośrodki,
- Caritas – 2 ośrodki,
- Towarzystwo „Nasz Dom” – 1 ośrodek,
- Powiślańskie Towarzystwo Społeczne – 1 ośrodek,
- Fundację Dziecko – Adopcja – Rodzina – 1 ośrodek.

Dwa spośród powyższych ośrodków, prowadzone przez Powiślańskie Towarzystwo Społeczne w Warszawie oraz Fundację Dziecko – Adopcja – Rodzina w Otwocku nie zawarły z żadnym powiatem umowy, o której mowa w art. 16 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536).

1.2. Rejestr ośrodków adopcyjno – opiekuńczych.

Zgodnie z art. 22 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.) do zadań wojewody w zakresie pomocy społecznej należy prowadzenie rejestru ośrodków adopcyjno – opiekuńczych.

W związku z powyższym podmiot prowadzący ośrodek występuje do Wojewody Mazowieckiego z wnioskiem o dokonanie wpisu do „Rejestru ośrodków adopcyjno - opiekuńczych województwa mazowieckiego”, dołączając wymagane dokumenty. Rozpatrzenie wniosku następuje po przeprowadzeniu kontroli ośrodka.

W 2010 roku do „Rejestru ośrodków adopcyjno - opiekuńczych województwa mazowieckiego” wpisano dwa nowe ośrodki:

- 1) Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy „DRUGI DOM" Powiślańskiego Towarzystwa Społecznego w Warszawie,
- 2) Niepubliczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy przy Fundacji Dziecko – Adopcja – Rodzina w Otwocku.

Do dnia 31.12.2010 roku Wojewoda Mazowiecki wydał decyzję o wpisaniu do rejestru ośrodków adopcyjno – opiekuńczych w stosunku do 13 podmiotów, w tym:

- 3 - w 2002 roku,
- 2 - w 2003 roku,
- 3 - w 2004 roku,
- 2 - w 2005 roku,
- 1 - w 2006 roku,
- oraz 2 - w 2010 roku.

W tym czasie żaden ośrodek nie został wykreślony z „Rejestru ośrodków adopcyjno - opiekuńczych województwa mazowieckiego”.

1.3. Kontrole przeprowadzone w ośrodkach adopcyjno – opiekuńczych w 2010 roku.

W 2010 roku Wydział Polityki Społecznej oraz Oddziały Polityki Społecznej w Delegaturach Placówkach Zamiejscowych w Płocku i Radomiu przeprowadziły łącznie 6 kontroli w ośrodkach adopcyjno – opiekuńczych:

- 1 kontrolę kompleksową,
- 3 kontrole problemowe,
- 2 kontrole doraźne.

Przedmiotem przeprowadzonych kontroli był:

kontrola kompleksowa:

- zakres i jakość działań podejmowanych przez ośrodki adopcyjno – opiekuńcze oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami,

kontrole problemowe:

- organizacja działania ośrodka adopcyjno – opiekuńczego, ze szczególnym uwzględnieniem zadań, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 lit. c i d rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 30 września 2005 r. w sprawie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych (Dz. U. Nr 205, poz. 1701, z późn. zm.),

kontrole doraźne:

- realizacja zadań przez ośrodek adopcyjno – opiekuńczy oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

Kontrole doraźne przeprowadzone były w związku ze złożonymi wnioskami o wpisanie ośrodka do „Rejestru ośrodków adopcyjno – opiekuńczych województwa mazowieckiego”.

2. Kwalifikowanie dzieci do przysposobienia lub umieszczenia w rodzinie zastępczej.

2.1. Dzieci zgłoszone do ośrodków adopcyjno – opiekuńczych w 2010 roku.

W 2010 roku do ośrodków adopcyjno – opiekuńczych, działających na terenie województwa mazowieckiego zostało zgłoszonych **634** dzieci, które zostały zakwalifikowane do przysposobienia lub umieszczenia w rodzinie zastępczej. Dzieci zostały zgłoszone przez:

- placówki opiekuńczo – wychowawcze typu socjalizacyjnego,
- placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego,
- matki biologiczne,
- opiekunów prawnych,
- sądy,
- szpitale,
- powiatowe centra pomocy rodzinie,
- ośrodek interwencyjno – diagnostyczny,
- pogotowia rodzinne.

W 2010 roku największa liczba dzieci została zgłoszona przez placówki opiekuńczo – wychowawcze typu socjalizacyjnego (**352** osoby) oraz powiatowe centra pomocy rodzinie (**102** osoby).

Szczegółowe informacje przedstawia tabela:

Instytucja lub osoba zgłaszająca	Liczba dzieci
placówki opiekuńczo – wychowawcze typu socjalizacyjnego	352
powiatowe centra pomocy rodzinie	102
sąd	46
placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego	45
szpital	45
matki biologiczne	14
opiekun prawny	8
inne	22
RAZEM	634

Tabela 1: Liczba dzieci zgłoszona do ośrodków adopcyjno – opiekuńczych w 2010 roku.

Wśród zgłoszonych dzieci największą liczbę (**118**) stanowiły dzieci w wieku od 6 do 10 roku życia natomiast najmniej liczną, dzieci w wieku od 3 do 6 miesiąca życia (**26**).

Wiek dzieci	Liczba dzieci
od 0 do 3 miesiąca życia	108
od 3 do 6 miesiąca życia	26
od 6 miesięcy do 1 roku życia	31
od 1 do 3 roku życia	102
od 3 do 6 roku życia	103
od 6 do 10 roku życia	118
od 10 do 13 roku życia	78
powyżej 13 roku życia	68
RAZEM	634

Tabela 2: Liczba dzieci zgłoszona do ośrodków adopcyjno – opiekuńczych w poszczególnych grupach wiekowych.

W 2010 roku najwięcej dzieci zostało zgłoszonych do Publicznego Ośrodka Adopcyjno - Opiekuńczego w Warszawie (**174**) oraz Katolickiego Ośrodka Adopcyjno - Opiekuńczego Diecezji Warszawsko – Praskiej przy ul. Grochowskiej w Warszawie (**89** osób). Szczegółowe informacje przedstawia tabela:

Nazwa ośrodka	Wiek dziecka									RAZEM
	od 0 do 3 miesiąca życia	od 3 do 6 miesiąca życia	od 6 do 1 roku życia	od 1 do 3 roku życia	od 3 do 6 roku życia	od 6 do 10 roku życia	od 10 do 13 roku życia	powyżej 13 roku życia		
Publiczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	4	5	7	27	30	44	32	25	174	
Ośrodek Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa "Nasz Dom" w Warszawie	11	4	2	2	11	1	3	2	36	
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Warszawie	29	1	0	8	14	4	0	0	56	
Krajowy Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Warszawie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie Diecezji Warszawsko - Praskiej	46	6	7	16	5	5	2	2	89	
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy "Drugi Dom" Powiślańskiego Towarzystwa Społecznego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu	0	5	5	8	14	10	13	9	64	
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu Caritas Diecezji Radomskiej	1	1	4	14	14	19	12	4	69	
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Płocku	4	0	0	3	3	5	4	0	19	
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Ostrołęce	2	2	2	6	0	4	0	1	17	
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Siedlcach	8	0	0	3	2	10	7	19	49	
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Ciechanowie	2	2	4	7	5	6	2	4	32	
Niepubliczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy Fundacji Dziecko-Adopcja-Rodzina w Otwocku	1	0	0	8	5	10	3	2	29	
RAZEM	108	26	31	102	103	118	78	68	634	

Tabela 3: Liczba dzieci zgłoszonych do ośrodków adopcyjno – opiekuńczych działających w województwie mazowieckim.

Liczba dzieci zgłoszonych do ośrodków adopcyjno – opiekuńczych w 2010 roku jest bardzo zbliżona do liczby dzieci zgłoszonych w 2009 roku (623 dzieci), pomimo zwiększenia liczby ośrodków działających w województwie. Znacznemu zwiększeniu uległa liczba dzieci zgłoszonych do Ośrodka Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa „Nasz Dom” w Warszawie (o 32 dzieci) i Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Ciechanowie (o 17 dzieci). Zmniejszyła się natomiast liczba dzieci zgłoszonych do Katolickiego Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Warszawie (o 174 dzieci) oraz Publicznego Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Warszawie (o 25 dzieci).

Nazwa Ośrodka	Liczba dzieci zgłoszonych w 2009 roku	Liczba dzieci zgłoszonych w 2010 roku
Publiczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	199	174
Ośrodek Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa "Nasz Dom" w Warszawie	4	36
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Warszawie	41	56
Krajowy Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Warszawie	0	0
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie Diecezji Warszawsko - Praskiej	263	89
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy "Drugi Dom" Powiślańskiego Towarzystwa Społecznego	-	0
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu	19	64
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu Caritas Diecezji Radomskiej	69	69
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Płocku	6	19
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Ostrołęce	2	17
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Siedlcach	14	49
Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Ciechanowie	6	32
Niepubliczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy Fundacji Dziecko-Adopcja-Rodzina w Otwocku	-	29
RAZEM	623	634

Tabela 4: Liczba dzieci zgłoszona do ośrodków adopcyjno – opiekuńczych w 2009 i 2010 roku.

2.2. Działania podejmowane w związku z kwalifikowaniem dzieci do przysposobienia lub umieszczenia w rodzinie zastępczej.

Z prowadzonego nadzoru wynika, że w większości przypadków zgłoszenie dziecka do ośrodka adopcyjno – opiekuńczego odbywa się na podstawie „Karty dziecka”, w której są zawarte podstawowe dane na temat rodziny dziecka, jego stanu zdrowia, sytuacji prawnej

oraz rozwoju psychicznego. Ze względu na to, że obowiązujące obecnie przepisy prawa nie określają sposobu zgłaszania dziecka do ośrodka adopcyjno - opiekuńczego lub wzoru karty zgłoszenia, zgłoszenia są przyjmowane również bez wypełniania przez osobę zgłaszającą „Karty dziecka”. W 2010 roku Niepubliczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy przy Fundacji Dziecko – Adopcja - Rodzina w Otwocku uruchomił internetową bazę danych dzieci dla których poszukuje się rodziny przysposabiającej lub rodziny zastępczej.

Zbiór został zarejestrowany u Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) pod numerem księgi 092750.

Kwalifikacja dzieci do przysposobienia lub umieszczenia w rodzinie zastępczej odbywa się w miarę potrzeb, podczas spotkań pracowników ośrodka. W Publicznym Ośrodku Adopcyjno – Opiekuńczym w Warszawie spotkanie tzw. „Komisji kwalifikacyjnej” odbywają się nie rzadziej niż co tydzień.

Następnie dla dzieci zakwalifikowanych do przysposobienia sporządzana jest diagnoza psychologiczna i pedagogiczna. W przypadku wychowanków całodobowych placówek opiekuńczo – wychowawczych sporządzają diagnozę opierają się na opiniach opracowanych przez specjalistów zatrudnionych w placówce. W pozostałych przypadkach prowadzone są rozmowy z osobami lub instytucjami zgłaszającymi oraz w miarę możliwości z dziećmi. Pracownicy ośrodków biorą udział w posiedzeniach stałego zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, co pozwala na zdobycie wiedzy na temat przebywających w placówce dzieci i poznania ich sytuacji prawnej.

Ocena stanu zdrowia dziecka dokonywana jest przez lekarza na podstawie przedstawionych dokumentów.

W czasie kwalifikowania rodzin do dzieci, zespół pracowników ośrodka bierze pod uwagę oczekiwania rodziny, wiek przyszłych rodziców, stan ich zdrowia, miejsce zamieszkania.

Dobór rodziny do dziecka odbywa się po dokładnym rozpoznaniu sytuacji dziecka i rodziny zgłaszającej chęć przysposobienia lub pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

3. Kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka, kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz kandydatów do prowadzenia placówki rodzinnej.

3.1. Kandydaci zgłaszający gotowość przysposobienia dziecka.

W 2010 roku do ośrodków adopcyjno – opiekuńczych, działających w województwie mazowieckim zgłosiły się **733** rodziny, zgłaszające gotowość przysposobienia dziecka na terenie kraju. Największą liczbę kandydatów odnotowano w Niepublicznym Ośrodku Adopcyjno – Opiekuńczym przy Fundacji Dziecko – Adopcja – Rodzina w Otwocku (**147**), natomiast najmniejszą w Ośrodku Adopcyjno - Opiekuńczym „DRUGI DOM” Powiślańskiego Towarzystwa Społecznego w Warszawie (**0** rodzin). Ze względu na prowadzenie wyłącznie spraw związanych z przysposobieniem poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, żadnego zgłoszenia nie miał również Krajowy Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy TPD w Warszawie.

Liczba kandydatów zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka nieznacznie zwiększyła się w stosunku do 2009 roku (**678** rodzin). W porównaniu z ubiegłym rokiem liczba kandydatów zgłaszających chęć przysposobienia dziecka zwiększyła się w:

- Ośrodku Adopcyjno – Opiekuńczym w Płocku (o **57** rodzin),
- Publicznym Ośrodku Adopcyjno – Opiekuńczym w Warszawie (o **26** rodzin),
- Ośrodku Adopcyjno – Opiekuńczym w Ciechanowie (o **4** rodziny).

W pozostałych ośrodkach liczba kandydatów zmniejszyła się.

Szczególny przypadek stanowi Niepubliczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy przy Fundacji „Dziecko – Adopcja – Rodzina” w Otwocku, który rozpoczął działalność w 2010 roku.

Nazwa Ośrodka	Liczba rodzin zgłaszających chęć przysposobienia dziecka	
	w 2009 roku	w 2010 roku
Publiczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	72	98
Ośrodek Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa "Nasz Dom" w Warszawie	191	49
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Warszawie	80	72
Krajowy Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Warszawie	0	0
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie Diecezji Warszawsko - Praskiej	163	162
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy "Drugi Dom" Powiślańskiego Towarzystwa Społecznego	-	0
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu	45	39
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu Caritas Diecezji Radomskiej	46	37
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Płocku	0	57
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Ostrołęce	22	14
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Siedlcach	27	22
Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Ciechanowie	32	36
Niepubliczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy Fundacji Dziecko-Adopcja-Rodzina w Otwocku	-	147
RAZEM	678	733

Tabela 5: Liczba rodzin zgłaszających chęć przysposobienia dziecka.

3.2. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

W 2010 roku do ośrodków adopcyjno – opiekuńczych zgłosiły się **174** rodziny, deklarujące chęć pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Wśród nich największą grupę stanowiły rodziny niespokrewnione z dzieckiem (**74** rodziny) oraz spokrewnione (**66** rodzin). Najmniej liczna była grupa rodzin zgłaszających zamiar pełnienia funkcji zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego (**5** rodzin).

W 2010 roku największa liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zgłosiła się do Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Płocku (**59** rodzin spokrewnionych z dzieckiem). Najmniej rodzin (po **3** rodziny) zgłosiło się do Katolickiego Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Warszawie oraz Ośrodka Adopcyjno - Opiekuńczego TPD w Warszawie. Żadnych zgłoszeń, ze względu na prowadzenie wyłącznie spraw związanych z przysposobieniem poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nie odnotował Krajowy Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy TPD w Warszawie.

Nazwa Ośrodka	Liczba rodzin zgłaszających chęć pełnienia funkcji rodziny zastępczej					RAZEM
	spokrewnionej z dzieckiem	niespokrewnionej z dzieckiem	zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem			
			wielodzietnej	specjalistycznej	o charakterze pogotowia rodzinnego	
Publiczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	1	3	1	0	1	6
Ośrodek Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa "Nasz Dom" w Warszawie	0	23	0	0	1	24
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Warszawie	1	2	0	0	0	3
Krajowy Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Warszawie	0	0	0	0	0	0
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie Diecezji Warszawsko - Praskiej	0	3	0	0	0	3
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy "Drugi Dom" Powiślańskiego Towarzystwa Społecznego	0	0	0	17	0	17
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu	0	6	3	0	1	10
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu Caritas Diecezji Radomskiej	0	3	1	0	1	5
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Płocku	59	0	0	0	0	59
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Ostrołęce	5	1	2	0	0	8
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Siedlcach	0	8	0	0	0	8
Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Ciechanowie	0	6	4	0	1	11
Niepubliczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy Fundacji Dziecko-Adopcja-Rodzina w Otwocku	0	19	0	1	0	20
RAZEM	66	74	11	18	5	174

Tabela 6: Liczba rodzin zgłaszających chęć pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Liczba rodzin zgłaszających chęć pełnienia funkcji rodziny zastępczej wzrosła w stosunku do roku 2009 (**143** rodziny), natomiast zdecydowanie zmniejszyła się w porównaniu z rokiem 2008 (**249** rodzin). W 2008 roku największa liczba rodzin zgłosiła się do Ośrodka Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa „Nasz Dom” w Warszawie (**128** rodzin). W 2009 roku do powyższego ośrodka zgłosiły się tylko 19 rodzin deklarujących chęć pełnienia funkcji rodzina zastępczej, natomiast w 2010 roku – 24 rodziny. W większości ośrodków adopcyjno – opiekuńczych w województwie mazowieckim można zauważyć tendencję malejącą liczby rodzin zgłaszających chęć pełnienia funkcji rodziny zastępczej, np:

- Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu: 9 > 6 > 5 rodzin w 2010 roku,
- Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie: 15 > 15 > 3 rodziny w 2010 r,
- Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Ostrołęce: 20 > 17 > 8 rodzin w 2010 roku.

Nazwa Ośrodka	Liczba rodzin zgłaszających chęć pełnienia funkcji rodziny zastępczej		
	w 2008 roku	w 2009 roku	w 2010 roku
Publiczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	15	15	6
Ośrodek Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa "Nasz Dom" w Warszawie	128	19	24
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie	11	29	3
Krajowy Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie	0	0	0
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie Diecezji Warszawsko - Praskiej	15	15	3
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy "Drugi Dom" Powiślańskiego Towarzystwa Społecznego	-	-	17
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu	28	8	10
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu Caritas Diecezji Radomskiej	9	6	5
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Płocku	4	20	59
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Ostrołęce	20	17	8
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Siedlcach	9	4	8
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Ciechanowie	10	10	11
Niepubliczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy Fundacji Dziecko-Adopcja-Rodzina w Otwocku	-	-	20
RAZEM	249	143	174

Tabela 7: Liczba rodzin zgłaszających chęć pełnienia funkcji rodziny zastępczej w latach 2008 – 2010.

3.3. Działania podejmowane w związku z kwalifikowaniem rodzin zgłaszających chęć przysposobienia dziecka lub pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Informacje o rodzinach zgłaszających chęć przysposobienia dziecka lub pełnienia funkcji rodziny zastępczej ośrodki pozyskują najczęściej bezpośrednio od rodziny (kontakt osobisty) lub z innego ośrodka. W 2010 roku Niepubliczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy przy Fundacji Dziecko – Adopcja - Rodzina w Otwocku uruchomił internetową bazę danych rodziców zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka lub pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Zbiór został zarejestrowany u Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) pod numerem księgi 091469. W zbiorze, podobnie jak w dokumentacji prowadzonej przez inne ośrodki znajdują się informacje dotyczące kandydatów, a w szczególności stanu cywilnego, wykształcenia, zawodu, miejsca pracy, warunków mieszkaniowych, źródła dochodu i stanu zdrowia.

Dobór rodziny do dziecka odbywa się po dokładnym rozpoznaniu sytuacji dziecka i rodziny zgłaszającej chęć przysposobienia dziecka lub pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

W wielu przypadkach wymaga to uzupełnienia przez rodzinę informacji, złożenia dodatkowych dokumentów, przeprowadzenia wywiadów w miejscu ewentualnego zamieszkania dziecka lub przeprowadzenia badań psychologicznych. Dotyczy to głównie rodzin, które ukończyły szkolenie znacznie wcześniej lub w innym ośrodku.

Podczas doboru rodziny do dzieci, zespół pracowników ośrodka bierze pod uwagę oczekiwania rodziny, wiek przyszłych rodziców, stan ich zdrowia oraz miejsce zamieszkania. Pracownicy ośrodków, po podjęciu decyzji o zakwalifikowaniu rodziny, kontaktują się z nimi oraz zapraszają rodzinę na spotkanie. W czasie spotkania przekazywane są informacje o dziecku, jego stanie zdrowia, rozwoju i sytuacji rodzinnej.

Podczas pierwszego spotkania rodziny z dzieckiem, obecny jest zazwyczaj pracownik ośrodka, pracownik placówki w której przebywa dziecko lub opiekun prawny dziecka. W przypadku wychowanków placówek socjalizacyjnych, spotkanie odbywa się zazwyczaj na terenie placówki. W pozostałych przypadkach spotkania organizowane są zazwyczaj na terenie ośrodka. Oceniana jest wówczas między innymi możliwość nawiązania przez dziecko więzi emocjonalnej w nowej rodzinie.

Pracownicy ośrodków biorą udział także w dalszych spotkaniach rodzin z dziećmi.

Ośrodki kompletują dokumenty oraz udzielają rodzinom pomocy w sporządzaniu pism i wniosków do sądów o przysposobienie dziecka lub pełnienie funkcji rodziny zastępczej. Sprawę rozpatruje najczęściej sąd właściwy ze względu na miejsce pobytu dziecka lub jego opiekuna prawnego.

3.4. Kandydaci do prowadzenia placówki rodzinnej.

W 2010 roku do ośrodków adopcyjno – opiekuńczych, działających w województwie mazowieckim, zgłosiło się 8 rodzin zgłaszających zamiar prowadzenia placówki rodzinnej. Najwięcej (3 rodziny) zgłosiły się do Ośrodka Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa „Nasz Dom” w Warszawie. Liczba kandydatów do prowadzenia placówki rodzinnej zmniejszyła się w stosunku do 2009 roku (11 rodzin). Podobnie jak w roku poprzednim,

w 2010 roku największa liczba kandydatów zgłosiła się wówczas do Ośrodka Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa „Nasz Dom” w Warszawie (4 rodziny). W ciągu dwóch lat (2009 i 2010 rok) żadna rodzina, zgłaszająca chęć prowadzenia placówki rodzinnej nie zgłosiła się do:

- Krajowego Ośrodka Adopcyjno - Opiekuńczego TPD w Warszawie – prowadzi tylko adopcje zagraniczne,
- Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Płocku,
- Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Ostrołęce,
- Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Ciechanowie.

Nazwa Ośrodka	Liczba rodzin zgłaszających chęć prowadzenia placówki rodzinnej		RAZEM
	w 2009 roku	w 2010 roku	
Publiczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	2	1	3
Ośrodek Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa "Nasz Dom" w Warszawie	4	3	7
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie	0	1	1
Krajowy Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie	0	0	0
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie Diecezji Warszawsko - Praskiej	0	1	1
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy "Drugi Dom" Powiślańskiego Towarzystwa Społecznego	-	0	0
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu	3	1	4
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu Caritas Diecezji Radomskiej	0	1	1
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Płocku	0	0	0
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Ostrołęce	0	0	0
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Siedlcach	2	0	2
Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Ciechanowie	0	0	0
Niepubliczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy Fundacji Dziecko-Adopcja-Rodzina w Otwocku	-	0	0
RAZEM	11	8	19

Tabela 8: Liczba rodzin zgłaszających chęć prowadzenia placówki rodzinnej.

3.5. Szkolenia przeprowadzone w ośrodkach adopcyjno – opiekuńczych w 2010 roku.

Działające w województwie mazowieckim ośrodki adopcyjno – opiekuńcze prowadzą szkolenia na podstawie opracowanych programów przygotowujących osoby do pełnienia funkcji rodziny adopcyjnej, zastępczej lub prowadzenia placówki rodzinnej.

Zgodnie z art. 77 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) szkolenie niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych oraz zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych prowadzi się według programów szkolenia zatwierdzonych przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

Nazwa Ośrodka	Nazwa programu, stosowanego w ośrodku w 2010 roku
Publiczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	„Bliżej Dziecka” – zatwierdzony decyzją z dnia 13.11.2006 r.
Ośrodek Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa "Nasz Dom" w Warszawie	„PRIDE” – zatwierdzony decyzją z dnia 15.07.2004 r. oraz decyzją z dnia 14.01.2005 r.
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie	„PRIDE” – zatwierdzony decyzją z dnia 15.07.2004 r. oraz decyzją z dnia 14.01.2005 r.
Krajowy Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie	-
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie Diecezji Warszawsko - Praskiej	„Służyć Najmniejszym” - zatwierdzony decyzją z dnia 15.07.2004 r., „Dobrze że jesteś” - zatwierdzony decyzją z dnia 19.04.2005 r.
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy "Drugi Dom" Powiślańskiego Towarzystwa Społecznego	„Drugi dom” – zatwierdzony decyzją z dnia 24.03.2005 r.
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu	„Program szkolenia rodzin zastępczych_ - zatwierdzony decyzja z dnia 15.10.2004 r. oraz decyzja z dnia 2.12.2008 r. „Program szkolenia kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze” – zatwierdzony decyzją z dnia 19.01.2005 r.
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu Caritas Diecezji Radomskiej	„PRIDE” – zatwierdzony decyzją z dnia 15.07.2004 r. oraz decyzją z dnia 14.01.2005 r.
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Płocku	„Szkolenia dla kandydatów do pełnienia roli rodziny zastępczej” – zatwierdzony decyzją z dnia 18.10.2005 r.
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Ostrołęce	„PRIDE” – zatwierdzony decyzją z dnia 15.07.2004 r. oraz decyzją z dnia 14.01.2005 r.
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Siedlcach	„Rodzina” – zatwierdzonego decyzją z dnia 12.04.2005 r.
Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Ciechanowie	„Rodzina” – zatwierdzonego decyzją z dnia 12.04.2005 r.
Niepubliczny Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy Fundacji Dziecko-Adopcja-Rodzina w Otwocku	„PRIDE” – zatwierdzony decyzją z dnia 15.07.2004 r. oraz decyzją z dnia 14.01.2005 r.

Tabela 9: Programy stosowane w ośrodkach adopcyjno – opiekuńczych w 2010 roku.

W 2010 roku ośrodki adopcyjno – opiekuńcze, działające w województwie mazowieckim prowadziły szkolenia rodzin zgłaszających chęć:

- przysposobienia dziecka,
- pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
- prowadzenia placówki rodzinnej.

Wśród rodzin biorących udział w szkoleniach organizowanych w ośrodkach adopcyjno – opiekuńczych w 2010 roku największą grupę stanowiły rodziny zgłaszające chęć przysposobienia dziecka (**504** rodziny). Najmniej liczna była natomiast grupa rodzin chcących prowadzić placówki rodzinne (**7** rodzin). Podobnie sytuacja przedstawiała się w 2009 roku, w którym przeszkolono **636** rodzin zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka i tylko **18** rodzin gotowych do prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Nazwa ośrodka	Liczba rodzin biorących udział w szkoleniach w 2009 roku, w celu				Liczba rodzin biorących udział w szkoleniach w 2010 roku, w celu			
	Przysposobienia dziecka	Pełnienia funkcji rodziny zastępczej	Prowadzenia placówki rodzinnej	RAZEM	Przysposobienia dziecka	Pełnienia funkcji rodziny zastępczej	Prowadzenia placówki rodzinnej	RAZEM
Publiczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	12	3	1	16	29	2	1	32
Ośrodek Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa "Nasz Dom" w Warszawie	141	11	1	153	27	15	1	43
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie	140	29	0	169	96	4	1	101
Krajowy Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie	0	0	0	0	0	0	0	0
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	186	6	0	192	192	5	1	198
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy "Drugi Dom"	-	-	-	-	0	17	0	17
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu	34	6	2	42	31	7	2	40
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu Caritas Diecezji Radomskiej	32	5	0	37	17	5	1	23
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Płocku	14	15	0	29	21	59	0	80
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Ostrołęce	9	11	0	20	8	7	0	15
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Siedlcach	39	17	14	70	29	3	0	32
Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Ciechanowie	29	9	0	38	33	11	0	44
Niepubliczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy Fundacji Dziecko-Adopcja-Rodzina w Otwocku	-	-	-	-	21	1	0	22
RAZEM	636	112	18	766	504	136	7	647

Tabela 10: Liczba rodzin biorących udział w szkoleniach prowadzonych w 2009 i 2010 roku.

W sumie w roku 2009 i 2010 w szkoleniach, organizowanych przez ośrodki adopcyjno – opiekuńczych udział wzięło **1413** rodzin, z czego:

- **766** w 2009 roku,

- **647** w 2010 roku.

W okresie dwóch lat zostało przeszkolonych **1140** rodzin zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka, **248** rodzin zgłaszających chęć pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz **25** rodzin zgłaszających chęć prowadzenia placówki rodzinnej.

W porównaniu z 2009 rokiem, w roku 2010 wzrosła liczba rodzin biorących udział w szkoleniu w związku z chęcią pełnienia funkcji rodziny zastępczej (ze **112** do **136** rodzin), zmniejszyła się natomiast liczba przeszkolonych rodzin zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka (z **636** do **504** rodzin) oraz rodzin zgłaszających chęć prowadzenia placówki rodzinnej (z **18** do **8** rodzin).

Najwięcej rodzin w tym okresie przeszkolił Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie – **390** rodzin (z czego **198** w 2010 roku) oraz Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie – **270** rodzin (z czego 101 w 2010 roku).

W porównaniu z 2009 rokiem wzrost liczby przeszkolonych rodzin odnotowano w:

- Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczym w Płocku - o 51 rodzin,

- Publicznym Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczym w Warszawie – o 16 rodzin,

- Katolickim ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczym w Warszawie – o 6 rodzin,

- Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczym w Ciechanowie – o 6 rodzin.

W pozostałych ośrodkach liczba rodzin biorących udział w szkoleniach zmniejszyła się lub pozostała na tym samym poziomie, przy czym największy spadek rodzin biorących udział w szkoleniach przygotowujących do pełnienia jednej z form rodzinnej opieki zastępczej odnotowano w ośrodkach w Warszawie (Ośrodek Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa „Nasz Dom” – o 110 rodzin, Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD - o 68 rodzin) oraz Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczym w Siedlcach – o 38 rodzin.

W 2010 roku do pełnienia jednej z form rodzinnej opieki zastępczej zakwalifikowano w sumie **515** rodzin z czego:

- do przysposobienia dziecka – **378** rodzin,
- do pełnienia funkcji rodziny zastępczej – **133** rodziny,
- do prowadzenia placówki rodzinnej – **4** rodziny.

Nazwa ośrodka	Liczba rodzin zakwalifikowanych w 2009 r. do				Liczba rodzin zakwalifikowanych w 2010 r. do			
	Przysposobienia dziecka	Pełnienia funkcji rodziny zastępczej	Prowadzenia placówki rodzinnej	RAZEM	Przysposobienia dziecka	Pełnienia funkcji rodziny zastępczej	Prowadzenia placówki rodzinnej	RAZEM
Publiczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	11	3	1	15	20	2	1	23
Ośrodek Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa „Nasz Dom” w Warszawie	133	9	1	143	43	11	0	54
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie	60	28	0	88	45	16	0	61
Krajowy Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie	0	0	0	0	0	0	0	0
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	78	6	0	84	59	4	1	64
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy „Drugi Dom”	-	-	-	-	0	6	0	6
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu	9	0	0	9	25	0	1	26
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu Caritas Diecezji Radomskiej	32	5	0	37	17	5	1	23
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Płocku	10	17	0	27	7	59	0	66
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Ostrołęce	10	4	0	14	23	1	0	24
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Siedlcach	16	11	11	38	19	1	0	20
Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Ciechanowie	19	5	0	24	29	9	0	38
Niepubliczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy Fundacji Dziecko-Adpocja-Rodzina w Otwocku	-	-	-	-	91	19	0	110
RAZEM	378	88	13	479	378	133	4	515

Tabela 11: Liczba rodzin zakwalifikowanych w 2009 i 2010 roku do pełnienia formy rodzinnej opieki zastępczej.

W porównaniu z 2009 rokiem, zdecydowanie zwiększyła się liczba rodzin zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (z 88 rodzin do 133). W 2010 roku zmniejszyła się liczba rodzin zakwalifikowanych do prowadzenia placówki rodzinnej (z 13 do 4 rodzin), na tym samym poziomie pozostała natomiast liczba rodzin zakwalifikowanych do przysposobienia dziecka.

W 2010 roku największą liczbę rodzin zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka, następnie przeszkolonych i zakwalifikowanych odnotowano w Katolickim Ośrodku Adopcyjno - Opiekuńczym w Warszawie. Jednocześnie należy zauważyć, że ze względu na ścisłą współpracę z Interwencyjną Placówką Opiekuńczą w Otwocku, ośrodek miał bardzo dużą liczbę zgłoszonych dzieci (89 z 634 w całym województwie) z czego największą liczbę dzieci w wieku od 0 do 3 miesięcy (46 ze 108 w całym województwie).

Największą liczbę kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, przeszkolonych i zakwalifikowanych w 2010 roku odnotowano natomiast w Ośrodku Adopcyjno – Opiekuńczym w Płocku (59 rodzin). Wszystkie rodziny deklarowały chęć bycia rodziną zastępczą spokrewnioną z dzieckiem.

Nazwa ośrodka	Kandydaci do przysposobienia dziecka			Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej		
	Liczba rodzin zgłaszających gotowość	Liczba rodzin biorących udział w szkoleniu	Liczba rodzin zakwalifikowanych	Liczba rodzin zgłaszających gotowość	Liczba rodzin biorących udział w szkoleniu	Liczba rodzin zakwalifikowanych
Publiczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	98	29	20	6	2	2
Ośrodek Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa "Nasz Dom" w Warszawie	49	27	43	24	15	11
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie	72	96	45	3	4	16
Krajowy Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie	0	0	0	0	0	0
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	162	192	59	3	5	4
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy "Drugi Dom"	0	0	0	17	17	6
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu	39	31	25	10	7	0
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu Caritas Diecezji Radomskiej	37	17	17	5	5	5
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Płocku	57	21	7	59	59	59
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Ostrołęce	14	8	23	8	7	1
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Siedlcach	22	29	19	8	3	1
Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Ciechanowie	36	33	29	11	11	9
Niepubliczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy Fundacji Dziecko-Adopcja-Rodzina w Otwocku	147	21	91	20	1	19
RAZEM	733	504	378	174	136	133

Tabela 12: Kandydaci do przysposobienia dziecka lub pełnienia funkcji rodziny zastępczej w 2010 roku.

4. Dzieci umieszczone w 2010 roku w rodzinach adopcyjnych na terenie kraju oraz w niespokrewnionych z dzieckiem rodzinach zastępczych.

4.1. Dzieci umieszczone w rodzinach adopcyjnych na terenie kraju.

W 2010 roku ośrodki adopcyjno – opiekuńcze, działające na terenie województwa mazowieckiego umieściły w **286** rodzinach adopcyjnych **326** dzieci. Liczba dzieci umieszczanych w rodzinach adopcyjnych ma od 2008 roku w województwie mazowieckim tendencję wzrostową. W 2008 roku umieszczono bowiem w rodzinach na terenie kraju **265** dzieci, a w 2009 roku – **279** dzieci.

Podczas trzech kolejnych lat największą liczbę procesów związanych z adopcją krajową przeprowadzono w:

- Katolickim Ośrodku Adopcyjno – Opiekuńczym w Warszawie – w **181** rodzinach umieszczono **191** dzieci,
- Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczym TPD w Warszawie – w **117** rodzinach umieszczono **135** dzieci,
- Publicznym Ośrodku Adopcyjno – Opiekuńczym w Warszawie – w **93** rodzinach umieszczono **107** dzieci.

Podobnie w 2010 roku największą liczbę procesów adopcyjnych przeprowadziły ośrodki adopcyjno – opiekuńcze działające na terenie Miasta Stołecznego Warszawy:

- Katolicki Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Warszawie (58 rodzin / 62 dzieci),
- Publiczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Warszawie (45 rodzin / 49 dzieci),
- Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy TPD w Warszawie (28 rodzin / 38 dzieci).

W latach 2008 do 2010 tendencję wzrostową liczby dzieci umieszczanych w rodzinach adopcyjnych na terenie kraju można zaobserwować w Publicznym Ośrodku Adopcyjno – Opiekuńczym w Warszawie (28 – 30 – 49) oraz Ośrodku Adopcyjno – Opiekuńczym w Ostrołęce (10 – 11 – 18).

Nazwa ośrodka	Liczba przeprowadzonych adopcji krajowych					
	w 2008 roku		w 2009 roku		w 2010 roku	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Publiczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	23	28	25	30	45	49
Ośrodek Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa "Nasz Dom" w Warszawie	22	30	21	23	19	24
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie	34	47	45	50	38	38
Krajowy Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie	0	0	0	0	0	0
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	60	63	63	66	58	62
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy "Drugi Dom"	-	-	-	-	0	0
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu	17	19	10	11	24	35
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu Caritas Diecezji Radomskiej	22	26	29	40	22	29
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Płocku	6	6	9	13	5	7
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Ostrołęce	10	10	9	11	17	18
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Siedlcach	12	13	16	19	13	14
Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Ciechanowie	21	23	15	16	28	31
Niepubliczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy Fundacji Dziecko-Adopcja-Rodzina w Otwocku	-	-	-	-	17	19
RAZEM	227	265	242	279	286	326

Tabela 13: Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach adopcyjnych w latach 2008 – 2010.

W 2010 roku w województwie mazowieckim największą liczbę rodzin adopcyjnych pozyskano dla rodzeństw jednoosobowych (**251** rodzin) oraz dwuosobowych (**31** rodzin). W tym czasie w rodzinach adopcyjnych na terenie kraju umieszczono tylko jedno rodzeństwo czteroosobowe oraz trzy rodzeństwa trzyosobowe. Rodzeństwo czterosobowe w rodzinie adopcyjnej na terenie kraju umieścił Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Radomiu, natomiast rodzeństwa trzyosobowe:

- Ośrodek Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa "Nasz Dom" w Warszawie,
- Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu,
- Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Ciechanowie.

W 2010 roku w rodzinie adopcyjnej na terenie kraju nie umieszczono żadnego rodzeństwa pięcioosobowego.

Nazwa ośrodka	Liczba rodzin adopcyjnych krajowych, które przysposobiły					RAZEM LICZBA RODZIN
	1 dziecko	rodzeństwo dwuosobowe	rodzeństwo trzyosobowe	rodzeństwo czterosobowe	rodzeństwo pięciosobowe	
Publiczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	41	4	0	0	0	45
Ośrodek Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa "Nasz Dom" w Warszawie	15	3	1	0	0	19
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie	38	0	0	0	0	38
Krajowy Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie	0	0	0	0	0	0
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	54	4	0	0	0	58
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy "Drugi Dom"	0	0	0	0	0	0
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu	16	6	1	1	0	24
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu Caritas Diecezji Radomskiej	15	7	0	0	0	22
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Płocku	3	2	0	0	0	5
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Ostrołęce	16	1	0	0	0	17
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Siedlcach	12	1	0	0	0	13
Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Ciechanowie	26	1	1	0	0	28
Niepubliczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy Fundacji Dziecko-Adpcja-Rodzina w Otwocku	15	2	0	0	0	17
RAZEM	251	31	3	1	0	286

Tabela 14: Liczba rodzeństw umieszczonych w rodzinach adopcyjnych krajowych w 2010 r.

Wśród 326 dzieci umieszczonych w rodzinach adopcyjnych na terenie kraju **50 %** stanowili wychowankowie placówek opiekuńczo – wychowawczych (**163** dzieci).

Największą liczbę wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych umieścił w rodzinach adopcyjnych na terenie kraju:

- Katolicki Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Warszawie - 55 wychowanków,
- Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie - 29 wychowanków,
- Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu - 22 wychowanków,
- Publiczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie - 20 wychowanków.

4.2. Dzieci umieszczone w 2010 roku w rodzinach zastępczych.

Zgodnie z art. 19 pkt 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.) organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci

oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka albo świadczonej opieki i wychowania niespokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym należy do zadań własnych powiatu. W związku z powyższym w wielu powiatach na terenie województwa mazowieckiego, zadania związane umieszczaniem dzieci w rodzinach zastępczych prowadzą powiatowe centra pomocy rodzinie.

W 2010 roku za pośrednictwem ośrodków adopcyjno – opiekuńczych w niespokrewnionych z dzieckiem rodzinach zastępczych umieszczono **81** dzieci, z czego:

- **46** - w rodzinach zastępczych niespokrewnionych,
- **8** - w zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzinach wielodzietnych,
- **27** - w zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzinach charakterze pogotowia rodzinnego.

W 2010 roku żadnego dziecka nie umieszczono w zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie specjalistycznej, mimo przeszkolenia przez Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy „Drugi Dom” w Warszawie 17 rodzin i zakwalifikowaniu do tej formy rodzinnej opieki zastępczej 6 rodzin.

W stosunku do 2009 roku w województwie mazowieckim w 2010 roku zmniejszyła się liczba dzieci umieszczonych w niespokrewnionych z dzieckiem rodzinach zastępczych.

W poprzednim roku umieszczono bowiem **107** dzieci, z czego:

- **43** - w rodzinach zastępczych niespokrewnionych,
- **28** - w zawodowych rodzinach wielodzietnych,
- **32** - w zawodowych rodzinach charakterze pogotowia rodzinnego,
- **4** - w zawodowych rodzinach specjalistycznych.

W porównaniu z 2009 rokiem zmalała więc liczba dzieci umieszczonych za pośrednictwem ośrodków adopcyjno – opiekuńczych w wszystkich typach zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzinach:

- wielodzietnych – o 20 dzieci,
- o charakterze pogotowia rodzinnego – o 5 dzieci,
- specjalistycznych – o 4 dzieci,

pomimo przeszkolenia i zakwalifikowania większej liczby rodzin niż w 2009 roku.

Nazwa ośrodka	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, w tym:				RAZEM
	niespokrewnionych z dzieckiem	zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem			
		wielodzietnych	specjalistycznych	o charakterze pogotowia	
Publiczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	3	3	0	4	10
Ośrodek Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa "Nasz Dom" w Warszawie	12	0	0	0	12
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie	13	0	0	4	17
Krajowy Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie	0	0	0	0	0
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	2	0	0	0	2
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy "Drugi Dom"	0	0	0	0	0
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu	0	0	0	0	0
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu Caritas Diecezji Radomskiej	10	1	0	0	11
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Płocku	0	2	0	11	13
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Ostrołęce	0	0	0	0	0
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Siedlcach	0	0	0	0	0
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Ciechanowie	2	2	0	8	12
Niepubliczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy Fundacji Dziecko-Adopcja-Rodzina w Otwocku	4	0	0	0	4
RAZEM	46	8	0	27	81

Tabela 15: Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych niespokrewnionych w 2010 r.

W rodzinach zastępczych niespokrewnionych z dzieckiem, największą liczbę dzieci umieścił w 2010 roku Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie (**13** dzieci) oraz Ośrodek Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa „Nasz Dom” w Warszawie (**12** dzieci). W zawodowych rodzinach zastępczych największą liczbę dzieci umieścił natomiast Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Płocku (**11** dzieci w rodzinach o charakterze pogotowia oraz **2** w rodzinach zawodowych wielodzietnych).

W rodzinach niespokrewnionych z dzieckiem w 2010 roku żadne dziecko nie zostało umieszczone za pośrednictwem:

- Krajowego Ośrodka Adopcyjno - Opiekuńczego TPD w Warszawie (ośrodek prowadzi tylko adopcje zagraniczne),
- Ośrodka Adopcyjno - Opiekuńczego „Drugi Dom”,
- Ośrodka Adopcyjno - Opiekuńczego w Radomiu,
- Ośrodka Adopcyjno - Opiekuńczego w Ostrołęce,
- Ośrodka Adopcyjno - Opiekuńczego w Siedlcach.

5. Przynależności związane ze zmianą dotychczasowego miejsca zamieszkania dziecka na miejsce zamieszkania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z § 11 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 30 września 2005 r. w sprawie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych (Dz. U. Nr 205, poz. 1701, z późn. zm.) dziecko może być zakwalifikowane do przynależności związanej ze zmianą dotychczasowego miejsca zamieszkania na miejsce poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po wyczerpaniu wszystkich możliwości znalezienia rodziny przynależniającej na terenie kraju. Informacje o dzieciach oczekujących na przynależności, którym nie można zapewnić opieki na terenie kraju do *centralnego banku danych* przekazują wojewódzkie banki danych.

W myśl § 2 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 5 października 2004 r. w sprawie centralnego banku danych o dzieciach oczekujących na przynależności oraz ośrodków adopcyjno – opiekuńczych upoważnionych do współpracy z licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi (Dz. U. Nr 223, poz. 2266) *centralny bank danych* o dzieciach, którym nie można zapewnić opieki w rodzinie przynależniającej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej prowadzi **Publiczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy** przy ul. Nowogrodzkiej w Warszawie.

Do współpracy z licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi w zakresie przynależności poza granice kraju upoważnione są trzy ośrodki:

- Publiczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy przy ul. Nowogrodzkiej 75 w Warszawie,
- Katolicki Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy przy ul. Grochowskiej 194/ 196 w Warszawie,
- Krajowy Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy TPD przy ul. Krakowskie Przedmieście 6 w Warszawie.

W 2010 roku wojewódzkie banki danych przekazały do centralnego banku dane **811** dzieci, dla których nie znaleziono rodziny przynależniającej na terenie kraju. W stosunku do roku 2009 liczba ta wzrosła o **4 %** (778 dzieci). W tym samym czasie liczba wszystkich dzieci zgłoszonych do ośrodków adopcyjno – opiekuńczych na terenie województwa mazowieckiego wzrosła o **1 %**. Największą liczbę dzieci, w celu poszukiwania rodziny adopcyjnej poza terenem kraju zgłosił w 2010 roku, podobnie jak w roku ubiegłym **Publiczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy** w Sosnowcu

(województwo śląskie) – 131 dzieci. Najmniejszą zaś Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Rzeszowie (województwo podkarpackie) – 18 dzieci.

Wojewódzki bank danych zgłaszający dziecko	Liczba dzieci zgłoszonych do centralnego banu danych		RAZEM
	w 2009 roku	w 2010 roku	
OAO Białystok, podlaskie	52	33	85
OAO Bydgoszcz, kujawsko-pomorskie	53	47	100
OAO Gdańsk, pomorskie	70	55	125
OAO Gorzów Wielkopolski, lubuskie	37	42	79
OAO Kielce, świętokrzyskie	12	37	49
POAO Kraków, małopolskie	24	44	68
OAO Lublin, lubelskie	18	24	42
OAO Łódź, łódzkie	95	49	144
OAO Olsztyn, warmińsko-mazurskie	26	40	66
OAO Opole, opolskie	15	22	37
OAO Poznań, , wielkopolskie	21	29	50
OAO Rzeszów, podkarpackie	12	18	30
POAO Sosnowiec, śląskie	120	131	251
OAO Szczecin, zachodnio-pomorskie	59	76	135
POAO Warszawa, mazowieckie	72	88	160
OAO Wrocław, dolnośląskie	92	76	168
RAZEM	778	811	1 589

Tabela 16: Liczba dzieci zgłoszonych do centralnego banku danych, w celu poszukiwania rodziny przysposabiającej poza terenem kraju

Ośrodki upoważnione do prowadzenia spraw związanych z adopcją poza granicami kraju współpracują z akredytowanymi w Polsce zagranicznymi agencjami adopcyjnymi. Organizacje te mają na terenie Polski swoich pośredników, którzy kontaktują się z ośrodkami i ściśle współpracują w procesie adopcji, dostarczają pełny komplet dokumentów dotyczących rodziny wraz z rekomendacją organizacji przeprowadzającej szkolenie rodziny za granicą. W niektórych krajach (np. Niemcy, Szwajcaria) kandydaci na rodzinę adopcyjną nie korzystają z pośrednictwa organizacji, ale posługują się zgodą na przeprowadzenie adopcji wydaną przez właściwe ministerstwo lub organ.

Decyzje o zakwalifikowaniu dziecka do danej rodziny podejmowane są podczas spotkań zespołu kwalifikacyjnego, po czym informacja o podjętych decyzjach przekazywana

jest pośrednikowi organizacji lub pisemnie organowi, gdy adopcja dokonywana jest bez udziału organizacji.

Następnie organizowane są spotkania pracowników ośrodków z rodzinami oraz rodzin z zakwalifikowanymi dziećmi. Po uzyskaniu pozytywnych informacji o kontakcie rodziny z dzieckiem oraz potwierdzenia dalszego zainteresowania rodziny ośrodki występują do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej o zgodę na adopcję. Dopiero po uzyskaniu zgody organizacja pośrednicząca składa wnioski do sądu.

Organizacje pośredniczące są zobowiązane do przedstawiania raportów postadopcyjnych średnio co 2 lata. W niektórych przypadkach informacje przekazywane są częściej, w niektórych krajach odbywają się spotkania rodzin adopcyjnych, na które zapraszani są również pracownicy ośrodków.

W 2010 roku przeprowadzono **200** procesów adopcyjnych, związanych ze zmianą miejsca zamieszkania dziecka poza granice Rzeczypospolitej Polskiej w stosunku do **323** dzieci. Największą liczbę dzieci w rodzinach przysposabiających zagranicznych w 2010 roku umieścił, podobnie jak w poprzednich latach, Krajowy Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy TPD w Warszawie (130 dzieci).

Porównując dane dotyczące adopcji poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, obserwujemy od 2008 roku spadek liczby dzieci oraz prowadzonych procesów adopcyjnych. W 2008 roku w rodzinach zagranicznych umieszczono bowiem **389** dzieci, w 2009 roku – **376**, natomiast w 2010 roku – **323** dzieci.

Nazwa ośrodka	Liczba przeprowadzonych adopcji zagranicznych					
	w 2008 roku		w 2009 roku		w 2010 roku	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Publiczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	65	89	77	123	65	101
Krajowy Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie	88	149	75	125	77	130
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	98	151	83	128	58	92
RAZEM	251	389	235	376	200	323

Tabela 17: Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach adopcyjnych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej

W 2010 roku największą liczbę dzieci umieszczono w rodzinach adopcyjnych we Włoszech (**191** dzieci) oraz USA (**55** dzieci).

Nazwa ośrodka	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach adopcyjnych w poszczególnych państwach							RAZEM
	Włochy	Holandia	Szwecja	USA	Hiszpania	Niemcy	Francja	
Publiczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	51	6	7	29	1	0	7	101
Krajowy Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie	81	9	8	18	8	0	6	130
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	59	7	5	8	4	2	7	92
RAZEM	191	22	20	55	13	2	20	323

Tabela 18: Liczba dzieci umieszczonych w 2010 roku w rodzinach adopcyjnych w poszczególnych państwach

Wśród rodzin zagranicznych przysposabiających dzieci najliczniejszą grupę stanowiły rodziny w których umieszczono rodzeństwa jednoosobowe (**109** rodzin) oraz dwuosobowe (66 rodzin). W 2010 roku udało się poza granicami kraju umieścić tylko jedno rodzeństwo pięcioosobowe oraz 5 rodzeństw czteroosobowych. Większość rodzeństw wieloosobowych (1 – pięcioosobowe i 3 – czteroosobowe) w rodzinach adopcyjnych poza granicami kraju umieścił Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie.

W 2010 roku dużą grupę dzieci umieszczonych w rodzinach adopcyjnych poza granicami kraju stanowili wychowankowie placówek opiekuńczo – wychowawczych - **230** dzieci (**71 %** wszystkich adoptowanych). Największą liczbę wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych umieścił w rodzinach adopcyjnych poza granicami kraju:

- Krajowy Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie - **104** wychowanków,
- Publiczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie – **73** wychowanków,
- Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie - **53** wychowanków.

6. Współpraca z rodzinnymi placówkami opiekuńczo – wychowawczymi.

Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 30 września 2005 r. w sprawie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych (Dz. U. Nr 205, poz. 1701, z późn. zm.) ośrodki adopcyjno – opiekuńcze zobowiązane są do współpracy z placówkami rodzinnymi, wspierania dyrektorów tych placówek w sporządzaniu indywidualnych planów pracy z dzieckiem oraz dokonywaniu okresowej oceny sytuacji dzieci.

W 2010 roku ośrodki adopcyjno – opiekuńcze współpracowały z **62** rodzinnymi placówkami opiekuńczo – wychowawczymi. (Obecnie w województwie mazowieckim działają **42** rodzinne domy dziecka oraz Wioska Dziecięca SOS w Siedlcach. Nieprawidłowość dotycząca większej liczby placówek rodzinnych współpracujących z ośrodkami adopcyjno – opiekuńczymi od rzeczywistej liczby tych placówek wynika z tego, że niektóre placówki współpracują z kilkoma ośrodkami adopcyjno – opiekuńczymi, w związku z tym zostały wykazane kilkakrotnie). Z największą liczbą placówek rodzinnych (prawdopodobnie ze względu na dużą liczbę tych placówek działających na terenie miasta – 13) współpracę podjęły dwa ośrodki adopcyjno – opiekuńcze w Radomiu:

- Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Radomiu – 13 placówek,
- Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy Caritas Diecezji Radomskiej – 12 placówek.

W ramach współpracy ośrodki adopcyjno – opiekuńcze między innymi:

- uczestniczą w okresowej ocenie sytuacji wychowanków placówek rodzinnych (najczęściej dwa razy w roku),
- wspierają dyrektorów tych placówek w opracowywaniu indywidualnych planów pracy z dzieckiem,
- udzielają pomocy dyrektorom w regulowaniu sytuacji prawnej wychowanków,
- prowadzą konsultacje psychologiczne i pedagogiczne dla wychowanków,
- podejmują współpracę z rodzinami naturalnymi wychowanków.

Na szczególną uwagę zasługuje współpraca podejmowana przez 3 ośrodki adopcyjno – opiekuńcze :

- Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Radomiu,
- Publiczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie,

- Ośrodek Adopcyjno – opiekuńczy w Płocku.

W 2010 roku ośrodki prowadziły dla dyrektorów placówek rodzinnych grupy wsparcia oraz cykle szkoleń, podczas których omawiano między innymi tematy dotyczące rozwiązywania sytuacji trudnych i konfliktowych „Jak radzić sobie z sytuacjami agresji i przemocy w rodzinie”, „Efektywne funkcjonowanie w sytuacji stresu oraz konfliktu”; bezpiecznego korzystania przez dzieci z Internetu „Cyberprzestrzeń – niebezpieczeństwo”; uzależnień „Spojrzenie na uzależnienia w inny sposób”, „Będę mamą – nie piję”; zaburzeń zachowania u dzieci „Zaburzenia więzi u dzieci wychowujących się poza środowiskiem rodziny naturalnej. Praca z dzieckiem z zespołem RAD”; mediacji z dzieckiem i jego rodziną oraz metod relaksacyjnych i wypalenia zawodowego. W Publicznym Ośrodku Adopcyjno - Opiekuńczym w Warszawie oraz Ośrodku Adopcyjno – Opiekuńczym w Radomiu zorganizowano wyjazdy integracyjne dla dyrektorów rodzinnych domów dziecka.

W 2010 roku w ośrodkach adopcyjno – opiekuńczych objęto diagnozą oraz terapią **127** wychowanków rodzinnych domów dziecka oraz **89** wychowanków Wioski Dziecięcej SOS w Siedlcach. Publiczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie oraz Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Radomiu organizował również warsztaty i terapie dla dzieci: warsztaty arteterapii „Odkryjmy twórców w sobie”; warsztaty umiejętności społecznych „Uczucia w naszym życiu”, „Trening kontroli złości”, „Akceptacja samego siebie i innych”.

Publiczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Warszawie, w celu podtrzymywania więzi dzieci z rodziną, zorganizował 16 spotkań rodziców biologicznych z ich dziećmi. Dzięki podjętej pracy (wizyty w domach rodzinnych, udzielanie wskazówek psychologiczno – pedagogicznych rodzicom, planowanie tematyki spotkań z dziećmi) poprawiła się jakość podejmowanych kontaktów. Dwoje dzieci powróciło pod opiekę rodziców.

W 2010 roku ośrodki adopcyjno – opiekuńcze w województwie mazowieckim podjęły działania zmierzające do uregulowania sytuacji prawnej 23 wychowanków placówek rodzinnych.

7. Współpraca z rodziną naturalną, zastępczą oraz przysposabiającą w zakresie opieki nad dzieckiem i jego wychowaniem.

Zgodnie z § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 30 września 2005 r. w sprawie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych (Dz. U. Nr 205, poz. 1701, z późn. zm.) ośrodki adopcyjno – opiekuńcze zobowiązane są do współpracy z rodziną naturalną, zastępczą lub przysposabiającą w zakresie:

- a. diagnozy psychologicznej i pedagogicznej dzieci i rodzin,
- b. pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych w rodzinie,
- c. pomocy w rozwiązywaniu problemów związanych z rozwojem dziecka,
- d. terapii rodzinnej.

W 2010 roku ośrodki adopcyjno – opiekuńcze współpracowały z **515** rodzinami naturalnymi, zastępczymi lub przysposabiającymi. W ramach współpracy rodziny mogły korzystać z:

- poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego,
- pomocy w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych,
- porad prawnych,
- zajęć specjalistycznych dla funkcjonujących niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych,
- szkoleń warsztatowych dla rodziców,
- sesji grupowych z psychologiem,
- spotkań grup wsparcia dla rodzin przysposabiających,
- spotkań terapeutycznych obejmujących wszystkich członków rodziny.

W Ośrodku Adopcyjno – Opiekuńczym w Radomiu w okresie od września do grudnia 2010 roku prowadzono warsztaty umiejętności wychowawczych i społecznych dla rodziców dzieci umieszczonych w placówkach lub rodzinach zastępczych „Szkoła dla rodziców i wychowawców” oraz warsztaty socjoterapeutyczne „Powroty”. Od lutego 2010 roku funkcjonuje w nim również „Punkt konsultacyjno – terapeutyczny” dla osób z uzależnieniem lub współuzależnieniem od alkoholu.

W 2010 roku z największą liczbą rodzin współpracował Publiczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Warszawie (**69** rodzin). 11 spośród tych rodzin miało dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego i 2 dzieci

umieszczone w placówkach socjalizacyjnych. W związku z powyższym prowadzona z nimi praca (wizyty w miejscach zamieszkania, udzielanie wskazówek dotyczących kontaktów i wychowania dzieci, wsparcie psychologiczne i prawne) miała na celu umożliwienie powrotu dzieci do domów.

W 2010 roku ośrodki adopcyjno – opiekuńcze działające w województwie mazowieckim udzieliły porad **1 204** rodzinom. Były to porady psychologiczno – pedagogiczne oraz prawne.

Do najczęściej zgłaszanych problemów należały problemy wychowawcze z dziećmi występujące głównie na terenie placówek oświatowych (kradzieże, wagary, niepunktualność), problemy w nauce wynikające z deficytów rozwojowych, brak umiejętności społecznych dzieci, zaburzenia rozwojowe dzieci oraz konflikty z rodzicami.

Do szczególnych problemów należą kłopoty wynikające z decyzji rodziny lub samotnej matki o oddaniu dziecka do adopcji. W takich sytuacjach badane są przede wszystkim powody podjęcia takiej decyzji. Matkom udzielana jest pomoc psychologiczna i wsparcie prawne. W niektórych sytuacjach ośrodki pomagają w umieszczeniu kobiety w Domu Samotnej Matki oraz załatwianiu spraw urzędowych (np. wyrobienie dowodu osobistego, uzyskanie zameldowania). Matkom, które decydują się na samodzielne wychowywanie dziecka udzielana jest także pomoc rzeczowa (ubranka dla dziecka, pieluchy, wózki, środki czystości). W Ośrodku Adopcyjno – Opiekuńczym w Radomiu funkcjonuje „Punkt konsultacyjny dla kobiet w ciąży”, w którym udzielane jest wsparcie psychologiczne i prawne.

Szczególną grupę rodzin podejmujących współpracę z ośrodkami adopcyjno – opiekuńczymi stanowią „rodziny zaprzyjaźnione”, utrzymujące kontakt z dziećmi przebywającymi w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Zgodnie z § 2 pkt 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych (Dz. U. Nr 201, poz. 1455) rodziną zaprzyjaźnioną mogą zostać osoby niespokrewnione z dzieckiem, posiadające pozytywną opinię ośrodka adopcyjno – opiekuńczego. Ze względu na brak uregulowań prawnych, dotyczących sposobu sporządzania opinii oraz zakresu zawartych w nich informacji, ośrodki adopcyjno - opiekuńcze same opracowały powyższe procedury.

Uzyskanie pozytywnej opinii ośrodka przez rodziny zaprzyjaźnione poprzedzone jest (w zależności od procedury przyjętej w ośrodku) przeprowadzeniem wywiadu z rodziną, odbyciem rozmów z psychologiem lub ukończeniem szkolenia. W 2010 roku wydano opinie **34** rodzinom zaprzyjaźnionym, z czego:

- **14** - Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie,
- **9** - Publiczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie,
- **6** - Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Ciechanowie,
- **3** - Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu Caritas Diecezji Radomskiej,
- **1** - Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie,
- **1** - Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Płocku.

8. Stan i struktura zatrudnienia w ośrodkach adopcyjno – opiekuńczych.

W 2010 roku w ośrodkach adopcyjno – opiekuńczych działających w województwie mazowieckim zatrudnionych było **96** osób, z czego **88** osób pracujących bezpośrednio z rodzinami oraz **8** osób na stanowiskach obsługi (asystent biurowy, informatyk, sekretarka, samodzielny referent, księgowa). Największą liczbą etatów przeznaczonych dla osób pracujących bezpośrednio z rodzinami (po 12 etatów) dysponował Katolicki Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Warszawie Diecezji Warszawsko - Praskiej oraz Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Płocku.

Ze względu na wykonywane zadania ośrodki adopcyjno – opiekuńcze największą liczbę etatów przeznaczyły na zatrudnienie:

- psychologów – 27 etatów,
- pedagogów – 20,7 etatów.

Największą liczbę psychologów i pedagogów zatrudniał Katolicki Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Warszawie (po 5 etatów).

We wszystkich ośrodkach adopcyjno – opiekuńczych zatrudnione były w 2010 roku osoby na stanowisku dyrektora (11,5 etatu), przy czym w trzech ośrodkach osoby te były zatrudnione w wymiarze ½ etatu. W dwóch ośrodkach (Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie oraz Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie Diecezji Warszawsko – Praskiej) zatrudniano ponadto zastępców dyrektora.

Cztery ośrodki zatrudniały osoby na stanowisku pracownika socjalnego lub specjalisty pracy socjalnej:

- Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy "Drugi Dom" Powiślańskiego Towarzystwa Społecznego,
- Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu,
- Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu Caritas Diecezji Radomskiej,
- Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Siedlcach.

Ponadto w Publicznym Ośrodku Adopcyjno – Opiekuńczym zatrudniano pracowników na stanowisku specjalisty pracy z rodziną.

Tylko w dwóch ośrodkach (Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy "Drugi Dom" Powiślańskiego Towarzystwa Społecznego oraz Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu) zatrudniano terapeutów.

Większość osób zatrudniona była na podstawie umowy o pracę. Umowę zlecenie lub umowę o dzieło zawierano zazwyczaj w przypadku osób, którzy pracowali w niewielkim wymiarze etatu, np.: prawnik w Ośrodku Adopcyjno - Opiekuńczym „Drugi Dom” Powiślańskiego Towarzystwa Społecznego – 10 godzin w miesiącu.

Liczba etatów (osoby pracujące bezpośrednio z rodzinami)	dyrektor	zastępca dyrektora	psycholog	pedagog	specjalista pracy z rodziną	pracownik socjalny /specjalista pracy socjalnej	terapeuta	kierownik ds. adopcji zagranicznej	RAZEM
Publiczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie	1		3	1	5,75				10,75
Ośrodek Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa "Nasz Dom" w Warszawie	1		2,5	0,5					4
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie	0,5	1	2,5	2,5					6,5
Krajowy Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy TPD w Warszawie	1		2,25					0,5	3,75
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Warszawie Diecezji Warszawsko - Praskiej	1	1	5	5					12
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy "Drugi Dom" Powiślańskiego Towarzystwa Społecznego	0,5					0,5	0,5		1,5
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu	1		1			1	1		4
Katolicki Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Radomiu Caritas Diecezji Radomskiej	1		2	2		1			6
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Płocku	1		6	5					12
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Ostrołęce	1		0,25	1					2,25
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Siedlcach	1		1	1,2		1,5			4,7
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Ciechanowie	1		0,5	1					2,5
Niepubliczny Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy Fundacji Dziecko-Adopcja-Rodzina w Otwocku	0,5		1	1,5					3
RAZEM	11,5	2	27	20,7	5,75	4	1,5	0,5	72,95

Tabela 19: Struktura zatrudnienia w 2010 roku.

W 2010 roku osoby zatrudnione w ośrodkach adopcyjno – opiekuńczych brały udział w szkoleniach podnoszących umiejętności i kwalifikacje zawodowe, np.:

- „Zaburzenia rozwojowe u dzieci FAS, standardy diagnostyki i terapii” – pracownicy Publicznego Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Warszawie),
- „Wspieranie rozwoju dziecka z zaburzeniami rozwojowymi typu FASD” - pracownicy Publicznego Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Warszawie),
- „Terapia skoncentrowana na rozwiązaniach – szkolenie I i II stopnia” – pracownicy Ośrodka Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa "Nasz Dom" w Warszawie,
- Uprawnienia do diagnozowania i interpretowania wyników testu „Test drzewa” - pracownicy Ośrodka Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa „Nasz Dom” w Warszawie,
- „Przemoc emocjonalna w sytuacjach związanych z rozpadem rodziny” – pracownicy Ośrodka Adopcyjno - Opiekuńczego TPD w Warszawie,
- „Mosty ze słów” - pracownicy Ośrodka Adopcyjno - Opiekuńczego TPD w Warszawie,
- „FAS i zaburzenia więzi” – pracownicy Krajowego Ośrodka Adopcyjno - Opiekuńczego TPD w Warszawie,
- „Rysunek dziecka w diagnozie” – pracownicy Katolickiego Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Warszawie,
- „Studium metod psychokorekcyjnych” – pracownicy Ośrodka Adopcyjno - Opiekuńczego "Drugi Dom" Powiślańskiego Towarzystwa Społecznego,
- „Zachowania seksualne u dzieci” – pracownicy Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Radomiu,
- „Zaburzenia integracji sensorycznej” - pracownicy Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Radomiu,
- „Dopalacze – nowe zjawisko na scenie środków psychoaktywnych w Polsce i Europie” – pracownicy Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Płocku,
- „Kryzys jako szansa rozwoju dla małżeństwa” – pracownicy Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Siedlcach,
- „Prawa i potrzeby dziecka w kryzysie rozstania rodziców” – pracownicy Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Ciechanowie,
- „Asystent rodziny” – pracownicy Niepublicznego Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego Fundacji Dziecko – Adopcja - Rodzina w Otwocku.

9. Podsumowanie.

Obecnie w województwie mazowieckim działa **13** ośrodków adopcyjno – opiekuńczych. Dwa spośród powyższych ośrodków, prowadzone przez Powiślańskie Towarzystwo Społeczne w Warszawie oraz Fundację Dziecko – Adopcja – Rodzina w Otwocku nie zawarły z żadnym powiatem umowy, o której mowa w art. 16 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536).

W ciągu całego roku do ośrodków zostało zgłoszonych **634** dzieci, zakwalifikowanych do przysposobienia lub umieszczenia w rodzinie zastępczej. Wśród zgłoszonych, najliczniejszą grupę stanowiły dzieci w wieku od 6 do 10 roku życia (118) oraz do 3 miesiąca życia (108).

Jednocześnie do ośrodków adopcyjno – opiekuńczych zgłosiły się **733** rodziny, wykazujące gotowość przysposobienia dziecka na terenie kraju oraz **174** rodziny, deklarujące chęć pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Ośrodki adopcyjno opiekuńcze przeprowadzały podczas całego roku szkolenia na podstawie opracowanych programów, zatwierdzonych przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, przygotowujących osoby do pełnienia funkcji rodziny adopcyjnej, zastępczej lub prowadzenia placówki rodzinnej. Wśród rodzin biorących udział w szkoleniach największą grupę stanowiły rodziny zgłaszające chęć przysposobienia dziecka (**504** rodziny). Najmniej liczna była natomiast grupa rodzin chcących prowadzić placówki rodzinne (**7** rodzin). W 2010 roku do pełnienia jednej z form rodzinnej opieki zastępczej zakwalifikowano w sumie **515** rodzin z czego:

- do przysposobienia dziecka – **378** rodzin,
- do pełnienia funkcji rodziny zastępczej – **133** rodziny,
- do prowadzenia placówki rodzinnej – **4** rodziny.

W wyniku podejmowanych działań w 2010 roku ośrodki adopcyjno – opiekuńcze, działające na terenie województwa mazowieckiego umieściły w **286** rodzinach adopcyjnych na terenie kraju **326** dzieci (**50 %** umieszczonych dzieci stanowili

wychowankowie placówek opiekuńczo – wychowawczych) natomiast w niespokrewnionych z dzieckiem rodzinach zastępczych umieszczono **81** dzieci.

W 2010 roku **323** dzieci zostało umieszczonych w rodzinach adopcyjnych poza terenem Rzeczypospolitej Polskiej. **71 %** wszystkich adoptowanych stanowili wychowankowie placówek opiekuńczo – wychowawczych - **230** dzieci.

Ośrodki adopcyjno – opiekuńcze, działające w województwie mazowieckim podejmują współpracę z rodzinami naturalnymi, zastępczymi lub przysposabiającymi oraz placówkami opiekuńczo -wychowawczymi.

W ramach współpracy z rodzinnymi placówkami opiekuńczo –wychowawczymi ośrodki adopcyjno – opiekuńcze między innymi:

- uczestniczą w okresowej ocenie sytuacji wychowanków placówek rodzinnych (najczęściej dwa razy w roku),
- wspierają dyrektorów tych placówek w opracowywaniu indywidualnych planów pracy z dzieckiem,
- udzielają pomocy dyrektorom w regulowaniu sytuacji prawnej wychowanków,
- prowadzą konsultacje psychologiczne i pedagogiczne dla wychowanków,
- podejmują współpracę z rodzinami naturalnymi wychowanków.

W 2010 roku ośrodki adopcyjno – opiekuńcze współpracowały z **515** rodzinami naturalnymi, zastępczymi lub przysposabiającymi. W ramach współpracy rodziny mogły korzystać z:

- poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego,
- pomocy w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych,
- porad prawnych,
- zajęć specjalistycznych dla funkcjonujących niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych,
- szkoleń warsztatowych dla rodziców,
- sesji grupowych z psychologiem,
- spotkań grup wsparcia dla rodzin przysposabiających,
- spotkań terapeutycznych obejmujących wszystkich członków rodziny.

W 2010 roku w ośrodkach adopcyjno – opiekuńczych działających w województwie mazowieckim zatrudnionych było **96** osób, z czego **88** osób pracujących bezpośrednio z rodzinami oraz **8** osób na stanowiskach obsługi. Ze względu na wykonywane zadania ośrodki adopcyjno – opiekuńcze największą liczbę etatów przeznaczyły na zatrudnienie psychologów i pedagogów.

Opracowano:

w Oddziale ds. Pomocy Stacjonarnej

Wydziału Polityki Społecznej

Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie